

EMPL JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koht: Mooste Viinavabrik

Aeg: 08.11.2023, 15.00-17.00

Osales 15 juhatuse liiget: Ivar Dembovski, Jaano Haidla, Meelis Kall, Mait Kaup, Jaan Kers, Martti Kork, Jüri Külvik, Jaak Nigul, Linnar Pärn, Silver Rõõmussaar

Veebis: Raul Kirjanen, Rain Pärn, Gert Rahnel, Lauri Raid, Tõnu Saaber

Külalisena: Margus Kohava (veebis), Raido Valgeväli

Puudus: Ando Jukk, Marko Kajandu

Päevakord

1. Infod
2. Kliimaseaduse töörühmade töö
3. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade
4. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi tellimine
5. Saematerjali e-veoseleht
6. Puidurafineerimise õppekava TalTechis
7. Eelarve ülevaade

1. Infod

- Puitarhitektuuri konverents ja konkurss on korraldatud
- Jaano tegi ettekande Riigikogus olulise tähtsusega küsimuse arutelul
- Kohtumine Majandusminister Tiit Riisaloga
 - Ettepanek, et fraktsioonidega minna kohtuma.
- Kohtumine Kliimaministeeriumi asekancleri Antti Toominguga. Kelle all metsa osakond ka on. Lõime kontakti. Rõhutasime, et tuleb väärtusahelat arvesse võtta ja need sõnumid jõudsid ka kohale. Vähemalt kord kvartalis kohtumiste intervalli proovime sisse seada. Praegust vahe-eesmärki LULUCF-l on võimalik saavutada.
 - Statistika – palju on metsastamise muutus?
 - Tagavara arvestatakse tüvede kaudu. Aga kümnendki tagavarast on võrastik.
 - Kõige suurem oht on 2025 a vahehindamine ja isegi seda baastaset ei saavutata.
- Rohetiigri maakasutuse teekaardi loomine on endiselt kaalumisel – raha neil praegu ei ole, soov endiselt on.
- RMK puidumüügi hindamiskriteeriumitele tagasiside andmine – kõik juhatuse liikmed on selle e-mailile saanud. Nii palju kui oleme saanud tagasisidet, oleme selle edasi andnud. Väga tugevat ühte visiooni ei ole. Üks küsimus on kvalifitseerimistingimustes võiks mitte otseselt kedagi välistada. Tehnoloogia efektiivsust hindava tabeli soovitasime maha võtta. Puidu väärindamise astmed.

Saepalgi poolega väga palju ei tegelenud, see on selgem, peamine küsimus virnmaterjalide osas. Kuidas puu jääks rohkem Eestisse väärindamiseks. Tuleb teravat pilku peal hoida, kas meie liidu liikmetele on ka mingit kasu. Areng pigem sinna suunda, et RMK hakkab rohkem sorteerima. Puidu vahendajad kestvuslepingutele ei kvalifitseeru.

- Oluline, et sortimentide kujundamisel hoitaks pilk peal ja seda konsulteeritaks kõigi EMPL liikmetega. Seejärel saavad liikmed sõna sekka öelda.
- Henrik ja Jaano võtaksid ette liikmed, keda see kõige enam puudutab ja räägiks nendega. Puudutab ainult kestvuslepinguid.
- Metsä Forest Eesti AS peatas aastaks liikmelisuse, tulenevalt põhikirja võimalusest.

2. Kliimaseaduse tööruhmade töö.

Eelmisel korral sai räägitud loodud tööruhmades ja valisime nendesse esindajad. Loodame, et kõik kelle neisse tööruhmadesse esitasime on saanud mingit infot koosolekute kohta. Järgmine tööruhmade koosolek peaks toimuma novembri lõpus või detsembri alguses, see sõltub tööruhmade juhtide ajakavast. Tööruhmades oli planeeritud 15 inimest, kuid nüüd võib see arv olla isegi 30. Kliimaministeeriumi juurde tehakse veel eraldi tööstuse kaasamise tööruhm.

Jaan jälgib, et kõigile kutsed tuleks ja esitatud tööruhmade esindajad jälgige samuti, kui saate kutse.

EMPLi esindatus tööruhmades:

1. **Kliimaseaduse ettevõtetus ja ressursikasutuse tööruhm** – Raul Kirjanen e-post: raul.kirjanen@biofuelinvest.com
 - 1.2. **Tööstus ja maavarad alarühm** - Lauri Raid e-post: lauri.raid@vkg.ee;
 - 1.3. **Ringmajandus alarühm** - Ando Jukk e-post: ando.jukk@estply.com
2. **Energeetika tööruhm** - Jaano Haidla e-post: jaano.haidla@graanulinvest.com
3. **Elurikkuse ja maakasutuse tööruhm** - Marti Piirimäe e-post: marti.piirimae@foreko.ee
4. **Ruumilooje ja hooned tööruhm** - Ivar Dembovski e-post: ivar.dembovski@raitwood.ee

Kliimaseaduse väljatöötamise tööruhmade esimene avakohtumine toimus veebikoosoleku vormis 01.11.2023.

Klimi poolt on palgatud seaduse eelnõu väljatöötamist koordineerima konsultatsioonifirma CIVITTA, meie kontaktiks on Õie-Liisi Puusemp, e-Post: oie-liisi.puusemp@civitta.com, tel 5078341

Jaani kokkuvõtte sõnavõttudest:

Asekantsler Kristi Klaas: Kliimaseaduse (KS) seaduse eesmärk on leida tasakaal majanduse ja looduse keskkonna vahel. Mis aastani ja milliseid tehnoloogiaid kasutada, kuidas anda ettevõtjatele õiguskindlus.

Eesti KS saab olema raamseadus, tuleb saavutada kliimaneutraalsuse aastaks 2050, määratleda on vaja 10 aastased vahe-eesmärgid.

Majanduse konkurentsivõime sõltub sellest, kuidas oma jalajälge vähendada ja milliseid rohelisi ärimudelid valida. Tuleb leida eesti oma tugev nišš, mida oskuslikult realiseerida.

KS pole sahtlisse valmis kirjutatud, tulemused peavad sündima debattide käigus. Töörühmade koosolekuid toimub 3 tükki. Osades töörühmades ehk ka rohkem.

Kliimaministeeriumi juures loodi eraldi tööstuse kaasamise rühm, keda juhib Maria Värton (endine EAS ja Kredex majandusekspert) .

Kliimaseaduse Ettevõtluse ja ressursi kasutuse töörühma (juhib asestants Sandra Särav) maanduvad kõigi teiste töörühmade poolsed ettepanekud.

Töörühmad on koostatud. Ideaalis igas töörühmas 15, tegelikul aga 30 kuni 35 liiget. Kaasatakse katusorganisatsioonide tasemel. Veebi teel võimalus osaleda kõigil. Lähiajal pannakse üles töörühmade koosseis ministeeriumi kodulehele.

Kliimaosakonna juhataja Laura Rimmelgas: KS-s suur rõhk kasvuhoone gaaside vähendamisel. Kliimamuutustega kohanemise vaatest tuleb vastu võtta selliseid otsuseid, et majanduse peaks vastu. Olulisemad mõisted kliimaneutraalsus, inimtekkelisus, süsiniku sidumine, süsiniku neutraalsus.

2030 aastaks kliimaeesmäärke kehtestatud pole, 2040 aasta kliimaeesmäärke hakatakse arutama 2024 aastal.

Cris-Tiina Pärn Keskkonnauuringute Keskusest (keskkonnagaaside aruande koordinaator)

Kasvuhoonegaaside arvutamisel kasutatakse IPCC 2006 metoodikat, mis pole staatiline vaid pidevalt täiendatakse. Viimased andmed aastast 2021, edaspidine vaid prognoos.

Metsamaa korral arvutatakse süsinikuvaru muutust, aluseks SMI andmed.

NB! **2022 aasta LULUCF** tabeli järgi on metsandus talletatud süsinikku hulka suurendanud ning ei ole enam emiteerimise poolel.

Eesmärk lasta prognoosidest õhk välja ja vaadata, et meetmetes ka rahastus olemas oleks.

Laura Rimmelgas: Prognoosid näitavad, et Eesti pole eesmäärke täitmas. Kõik sektorid ei pruugi panustada võrdsel määral.

Sihttasemete saavutamise vastutus võiks jääda ministeeriumite, mitte üksikettevõtete tasemele. Meetmeid seaduses ei pea dubleerima, kuid meetmed peaksid läbi arutatama töörühmades ja minema arengukavadesse, olema selged ja kättesaadavad.

Kristi Klaas: juriidilise poole pealt on töörühmades abis kliimaministeeriumi juristid. Kavandatakse ka täiendavat töörühma, mis keskendub põhiliselt õigusküsimustele.

3. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

- Koostööna läheb juba kuues aasta ja mõned asjad on juba päris hästi. Meil on tekkinud väga tugevad kõneisikud metsasektoris. Jaak, Raul, Martti, Ivar. Juba pöörduakse meie poole ise ja küsitakse. Püüame ka mitte ainult eesti keelses meedias olla. Kõige parem on see kui keegi teine hakkab meiega rääkima sama lugu.
- Koolitusprogrammi kolmas aasta.
 - Detsembri alguses toome poliitikud saali nii nagu eelmisel aastal.
- Avaldasime esimese episoodi EMPL podcastide sarjast. Täpsema info leiab EMPL kodulehel liikmete osast.

4. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi tellimine

Hinnapakkumise info:

Pakume kirjeldatud tööde maksumuseks 35 000€, millele lisandub kehtiv käibemaks. Järgnevalt toome eraldi välja töö nende komponentide maksumuse, millest on võimalik loobuda (sisalduvad eelnevalt väljatoodud maksumuses; kõik summad toodud ilma käibemaksuta):

- 2023. aasta andmete ülevaate koostamine sektori ülevaate juurde (punkt 2): 1000 €
- Stsenaariumanalüüs kasutades välisriigi ettevõtte andmeid Eesti majanduskeskkonnas (punkt 4.3): 1500 € (andmete hankimise, tõlkimise ja tõlgendamise kulu)
- Lihtsustatud arvutus metsamaa raiumata jätmise saamata jäänud tulu kohta (punkt 5): 500 €.
- KPMG hinnapakkumine kõrvale võtta?!
- Rääkida Ernst ja Young-ga hinnast uuesti.
- Aegrea mõttes tuleks Ernst and Youngiga jätkata.
- Jätame kõik punktid sisse.
- Tegevjuht kaupleb võimalusel hinda ja jätkame EY-ga

5. Saematerjali e-veoseleht

- Sae ja hõõvelmaterjali veoselehti vahendada.
- Kas saematerjali ostjad vajavad seda? Kas seda peaks tegema EMPL?
- Kas EMPL-l on ärilist perspektiivi investering tagasi teenida?
 - Kas tahame EVR-i rahvusvaheliselt müüa või hoida endale?
- Kas juhatus annab tegevmeeskonnale suunise edasi tegeleda või mitte?

Tuleks ideega edasi tegeleda, et saaks otsustada. Vaja näha, mida see EMPL vaates tähendab.

6. Puidurafineerimise õppekava TalTechis

Puidukeemia magistriõppekava aredamine. Vaja on laiemat kandepinda. Esimene suurem kohtumine oli 17.10, kus saatsime 18 ettevõttele kutse. Kokku osales 4 ettevõtet metsa- ja Puidutööstuse sektorist.

2013 aastast on olnud 2 inglise keelne magistriõppekava.

Mis on TalTechis puidukeemia valdkonnas puudu?

- Tehnikaülikoolis puudub piisav erialane kompetents puidukeemia tehnoloogiate õpetamise alal
- Õppetöö läbiviimiseks puudub puidukeemia välisprofessor
- Puidukeemia õppeainete õpetamiseks on vaja koolitada välja Eestlasest nooremprofessor ja õppejõud

Magistriõppekava täiendatakse 2 uue mooduliga. Kursuste väljatöötamine välisprofessori poolt vastavalt ettevõtete vajadustele. Uuendatud õppekaval hakatakse õpetama 2025 aasta sügisest inglise keeles. Aastast 2027 on plaanis õppetöö viia eesti keelseks.

2023 on plaan kaasata valitud puidukeemia professori kandidaat juba aktiivselt ettevalmistatavatesse tegevustesse

Kas ettevõtted näevad 5-10 aasta perspektiivis vajadust arendada uusi puidukeemilisel väärimisel põhinevaid tooteid?

Kas ettevõtted on valmis õppekava arendamise projektis partneritena osalema ja seda kaasrahastama?

Kas ettevõtted on valmis panema välja üliõpilastele sihtstipendiumid kogu 2 aastaseks õpingute perioodiks a 500€/kuu,.

Mida rohkem meie valdkonnas ettevõtted muutuvad nähtavaks ja mida rohkem stipendiume välja pannakse, seda enam motiveerib see ka tudengeid tulema õppima ja jääma Eestisse.

Jaani: Küsimus on õpetamise kompetentsi taasloomises.

Soovitame rääkida ettevõtetega ja ehk ka RMK.

Juhatuse seisukoht:

Toetame Jaani aga raha tuleb lähimate huvitatud osaliste käest.

7. Eelarve ülevaade

Järgmisel aastal liikmemaksude laekumine kergelt suureneb kui liikmed püsivad ja ei esine makseraskuseid.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja
tegevjuht

Protokollis
Kerli Alliksaar
büroojuht